Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 14 oktober 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Gemenskapens växtförädlarrätt – Förordning (EG) nr 2100/94 – Artikel 96 – Beräkning av preskriptionstiden för krav enligt artiklarna 94 och 95 – Den tidpunkt då fristen börjar löpa – Den tidpunkt då gemenskapens växtförädlarrätt beviljades och rättsinnehavaren fick vetskap om överträdelsen och om den person som har begått den – Den tidpunkt då den aktuella handlingen upphör – På varandra följande överträdelser – Överträdelser som fortsätter – Begränsning till de överträdelser som har begåtts mer än tre år tidigare”

I mål C-186/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Tribunal Supremo (Högsta domstolen, Spanien) genom beslut av den 7 mars 2018, som inkom till domstolen den 9 mars 2018, i målet

José Cánovas Pardo SL

mot

Club de Variedades Vegetales Protegidas,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av ordföranden på sjätte avdelningen I. Ziemele (referent), tillika tillförordnad ordförande på sjunde avdelningen, samt domarna T. von Danwitz och A. Kumin,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– José Cánovas Pardo SL, genom V. Venturini Medina, procurador, och genom A. Scasso Veganzones, abogada,

* Rättegångsspråk: spanska.

– Club de Variedades Vegetales Protegidas, genom P. Tent Alonso, V. Gigante Pérez, I. Pérez-Cabrero Ferrández och G. Navarro Pérez, abogados,

– Greklands regering, genom G. Kanellopoulos, E. Leftheriotou och A. Vasilopoulou, samtliga i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom B. Eggers, I. Galindo Martín och G. Koleva, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 22 april 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 96 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt (EGT L 227, 1994, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 60, s. 196).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan José Cánovas Pardo SL (nedan kallat Pardo) och Club de Variedades Vegetales Protegidas (nedan kallat CVVP). Målet rör detta bolags utnyttjande av mandarinträd av växtsorten ”Nadorcott” utan CVVP:s samtycke.

Tillämpliga bestämmelser

3 I artikel 1 i förordning nr 2100/94 föreskrivs följande: ”Genom denna förordning införs gemenskapens växtförädlarrätt som den enda formen i gemenskapen av industriellt rättsskydd för växtsorter”.

4 I artikel 13 i förordningen, med rubriken ”Rättigheter i samband med gemenskapens växtförädlarrätt och förbjudna åtgärder”, föreskrivs följande:

”1. Gemenskapens växtförädlarrätt skall ha den verkan att innehavaren eller innehavarna av gemenskapens växtförädlarrätt, nedan kallat ’rättsinnehavaren’, har rätt att utföra de åtgärder som fastställs i punkt 2.

2. Utan att påverka tillämpningen av bestämmelserna i artiklarna 15 och 16 skall följande åtgärder kräva tillstånd från rättsinnehavaren när de avser sortbeståndsdelar eller skördat material av den skyddade sorten, båda nedan kallade ’material’:

a) Produktion eller reproduktion (förökning).

b) Behandling med avseende på förökning.

c) Erbjudande till försäljning.

d) Försäljning eller annan form av saluföring.

e) Export från gemenskapen.

f) Import till gemenskapen.

g) Lagring i syfte att utföra de åtgärder som avses i a till f.

Rättsinnehavaren kan göra sitt tillstånd avhängigt villkor och begränsningar.

3. Bestämmelserna i punkt 2 skall endast tillämpas beträffande skördat material om det erhölls genom otillåten användning av sortbeståndsdelar från den skyddade sorten, och om rättsinnehavaren inte har haft en rimlig möjlighet att utöva sin rättighet i förhållande till dessa sortbeståndsdelar.

…”

5 I artikel 94 i förordningen, med rubriken ”Överträdelse”, föreskrivs följande:

”1. Den person som

a) utför en av de åtgärder som fastställs i artikel 13.2 utan att vara berättigad därtill avseende en sort för vilken gemenskapens växtförädlarrätt beviljats,

eller

b) inte använder en sortbenämning korrekt såsom avses i artikel 17.1 eller som utelämnar de relevanta uppgifter som avses i artikel 17.2,

eller

c) i strid med artikel 18.3 använder sortbenämningen för en sort, för vilken gemenskapens växtförädlarrätt beviljats, eller en beteckning som kan förväxlas med en sådan benämning,

kan av rättsinnehavaren stämmas för att upphöra med överträdelsen eller betala rimlig ersättning, eller bådadera.

2. Den som handlar avsiktligt eller försumligt skall dessutom vara förpliktad att ersätta rättsinnehavaren för eventuell ytterligare skada som uppstått på grund av åtgärden i fråga. Vid ringa försumlighet kan sådana krav sänkas i förhållande till graden av ringa försumlighet, dock inte i sådan utsträckning att de blir lägre än den fördel som den överträdande parten haft till följd av överträdelsen.”

6 I artikel 95 i samma förordning, som har rubriken ”Åtgärder före beviljandet av gemenskapens växtförädlarrätt”, föreskrivs följande:

”Rättsinnehavaren kan kräva rimlig ersättning från personer som, under perioden mellan offentliggörandet av ansökan om gemenskapens växtförädlarrätt och beviljandet av denna, utfört en åtgärd som efter denna period skulle vara förbjuden till följd av gemenskapens växtförädlarrätt.”

7 I artikel 96 i förordning nr 2100/94, med rubriken ”Preskription”, föreskrivs följande:

”Krav enligt artiklarna 94 och 95 skall preskriberas tre år efter den tidpunkt då gemenskapens växtförädlarrätt slutgiltigt beviljades och rättsinnehavaren fick vetskap om åtgärden och om den person som har begått överträdelsen eller, i frånvaro av sådan vetskap, 30 år efter det att den aktuella åtgärden avslutades.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

8 Gemenskapens växtsortsmyndighet (nedan kallad växtsortsmyndigheten) beviljade till följd av en ansökan från Nadorcott Protection SARL den 22 augusti 1995 detta företag gemenskapens växtförädlarrätt för mandarinträdsorten ”Nadorcott” den 4 oktober 2004. Detta beslut överklagades med suspensiv verkan till växtsortsmyndighetens överklagandenämnd. Överklagandenämnden avslog överklagandet den 8 november 2005 genom ett beslut som offentliggjordes i växtsortsmyndighetens officiella tidning den 15 februari 2006.

9 Pardo driver sedan år 2006 en plantage med 4 457 mandarinträd av växtsorten Nadorcott.

10 Geslive, som anförtrotts förvaltningen av rättigheterna till växtsorten Nadorcott, anmodade Pardo den 30 oktober 2007 att upphöra med odlingen av denna växtsort, eftersom Pardo inte hade någon licens för växtsorten.

11 Den 30 mars 2011 sände CVVP, till vilket förvaltningen av dessa rättigheter hade överlåtits från den 13 december 2008, en ny skrivelse till Pardo i vilken bolaget anmodades, för det fall det fastställdes att bolaget drev en odling med cirka 5 000 mandarinträd av växtsorten Nadorcott, att upphöra med denna odling.

12 I november 2011 ansökte CVPP vid Juzgado de lo Mercantil (Handelsdomstolen, Spanien) om att förberedande åtgärder för att fastställa intrånget i ensamrätten till växtsorten Nadorcott skulle vidtas. CVPP väckte därefter talan mot Pardo. Den första talan avsåg perioden med ”provisoriskt skydd” och de åtgärder som Pardo vidtagit innan växtförädlarrätt beviljades, det vill säga före den 15 februari 2006. Den andra talan avsåg den överträdelse som skett genom de åtgärder som vidtagits efter det datumet. CVVP yrkade särskilt att det skulle fastställas att det skett ett intrång av ensamrätten till växtsorten Nadorcott från den 15 februari 2006 fram till dess att intrånget upphörde. CVVP yrkade även att Pardo skulle föreläggas att upphöra att olagligen utnyttja växtsorten, att göra sig av med och i förekommande fall förstöra allt växtmaterial av denna växtsort som bolaget hade i sin ägo, samt att betala ut en ersättning till CVVP som kompensation för utnyttjandet.

13 Eftersom det hade gått mer än tre år mellan den dag då innehavaren av växtförädlarrätten till växtsorten Nadorcott hade identifierat Pardo som den påstådda exploatören av växtsorten, det vill säga senast den 30 oktober 2007, då Geslive skickade en anmodan till Pardo, och den dag då CVVP väckte respektive talan i november 2011, ogillade nämnda domstol talan i båda fallen med motiveringen att talan om intrång var preskriberad enligt artikel 96 i förordning nr 2100/94.

14 CVVP överklagade detta avgörande till Audiencia Provincial de Murcia (Provinsdomstolen i Murcia, Spanien), som konstaterade att Pardo varken hade bestritt att det hade utnyttjat träd av växtsorten Nadorcott eller att rättsinnehavaren till denna växtsort inte hade gett sitt medgivande därtill. Nämnda domstol fann att bolaget genom sin verksamhet hade begått överträdelser och att dessa överträdelser fortfarande pågick på grund av den fortsatta odlingen av träden. Audiencia

Provincial de Murcia (Provinsdomstolen i Murcia) ansåg dessutom att artikel 96 i förordning nr 2100/94 skulle tolkas så, att de krav som rörde de överträdelser som begåtts senare än tre år innan CVVP väckte respektive talan inte var preskriberade, medan de krav som avsåg de åtgärder som begåtts mer än tre år före denna händelse var preskriberade.

15 Pardo förpliktades följaktligen att betala 31 199 euro som ersättning för överträdelserna och som skälig ersättning för de åtgärder som vidtagits utan samtycke från innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt under den period som omfattar det provisoriska skyddet. Pardo förelades dessutom att upphöra med alla åtgärder som utgjorde en överträdelse.

16 Pardo överklagade detta avgörande från Audiencia Provincial de Murcia (Provinsdomstolen i Murcia) till den hänskjutande domstolen, Tribunal Supremo (Högsta domstolen, Spanien), och bestred Audiencia de Murcias (Provinsdomstolen i Murcia) tolkning av artikel 96 i förordning nr 2100/94.

17 Den hänskjutande domstolen har angett att det enligt nationell rättspraxis avseende immaterialrätten ska göras åtskillnad mellan en enstaka överträdelse och en fortlöpande överträdelse. I det senare fallet ska preskriptionsfristerna förlängas så länge som den åtgärd som utgör överträdelsen består. Den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida en sådan rättspraxis kan tillämpas på preskriptionsreglerna i artikel 96 i förordning nr 2100/94 och i synnerhet huruvida samtliga krav rörande överträdelser är preskriberade, när innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt har väckt talan mer än tre år efter det att nämnda rättsinnehavare fick vetskap om överträdelserna och om den person som har begått dem, eller om endast krav avseende åtgärder som begåtts mer än tre år före det att talan väcktes är preskriberade.

18 Mot denna bakgrund beslutade Tribunal Supremo (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Är det omöjligt att tolka artikel 96 i [förordning nr 2100/94] så, att om det – när väl gemenskapsskydd för växtsorten slutgiltigt beviljats – har gått mer än tre år sedan rättsinnehavaren fick vetskap om överträdelsen och om den person som har begått överträdelsen, har krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen preskriberats, även om överträdelserna har fortsatt fram till den tidpunkt då kravet framfördes?

2) För det fall den första frågan ska besvaras nekande: Ska artikel 96 i [förordning nr 2100/94] tolkas så att preskriptionen endast avser faktiska överträdelser som skett före denna treårsperiod, och inte dem som skett under de senaste tre åren?

3) För det fall den andra frågan ska besvaras jakande: Kan i ett sådant fall en talan om förbudsföreläggande och skadestånd endast vinna framgång med avseende på sistnämnda överträdelser som skett under de tre senaste åren?”

Förfarandet vid domstolen

19 Genom beslut av domstolens ordförande den 13 februari 2019 vilandeförklarades förfarandet i förevarande mål fram till dess att dom meddelats i mål C-176/18. Det målet avser en begäran om förhandsavgörande från Tribunal Supremo (Högsta domstolen) om tolkningen av artikel 13 i förordning nr 2100/94 inom ramen för ett mål mellan CVVP och Adolfo Juan Martínez Sanchís angående den senares utnyttjande av mandarinträd av växtsorten Nadorcott.

20 Till följd av den dom som meddelades den 19 december 2019, Club de Variedades Vegetales Protegidas (C-176/18, EU:C:2019:1131), översände domstolens kansli denna dom till den hänskjutande domstolen genom skrivelse av den 7 januari 2020 och uppmanade den hänskjutande domstolen att ange huruvida den, mot bakgrund av denna dom, önskade vidhålla sin begäran om förhandsavgörande i förevarande mål.

21 Genom skrivelse av den 16 oktober 2020 underrättade den hänskjutande domstolen EU-domstolen om att den avsåg att vidhålla sin begäran om förhandsavgörande.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

22 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 96 i förordning nr 2100/94 ska tolkas så, att preskriptionstiden på tre år som föreskrivs i denna bestämmelse för krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen börjar löpa – när väl gemenskapens växtförädlarrätt slutgiltigt har beviljats – från den tidpunkt då rättsinnehavaren fick vetskap om åtgärden och om den person som har begått överträdelsen, oberoende av om överträdelsen har upphört eller har fortsatt fram till den tidpunkt då kravet framfördes.

23 Enligt domstolens fasta praxis ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom av den 20 januari 2021, Heavyinstall, C-420/19, EU:C:2021:33, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

24 Vad för det första gäller lydelsen i artikel 96 i förordning nr 2100/94 framgår det uttryckligen av denna artikel att krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen ska preskriberas tre år efter den tidpunkt då gemenskapens växtförädlarrätt slutgiltigt beviljades och rättsinnehavaren fick vetskap om åtgärden och om den person som har begått överträdelsen eller, i frånvaro av sådan vetskap, 30 år efter det att den aktuella åtgärden avslutades.

25 Det framgår inledningsvis av lydelsen att det i denna bestämmelse föreskrivs två villkor som gör det möjligt att fastställa den tidpunkt då preskriptionstiden på tre år för krav som framförs enligt artiklarna 94 och 95 i förordning nr 2100/94 börjar löpa, varav det ena villkoret är en förutsättning för det andra.

26 Den tidpunkt när en sådan preskriptionstid börjar löpa beror nämligen dels på en objektiv händelse, det vill säga vid vilken tidpunkt gemenskapens växtförädlarrätt slutligen beviljades, dels på en subjektiv händelse, nämligen vid vilken tidpunkt innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt fick vetskap om överträdelsen och om den person som har begått den.

27 Vad gäller frågan huruvida det finns en prioritetsordning mellan dessa händelser såsom de omständigheter som får preskriptionstiden att börja löpa finner domstolen att den tidpunkt då preskriptionstiden börjar löpa motsvarar den tidpunkt då den sista händelsen inträffar, det vill säga antingen vid den tidpunkt då gemenskapens växtförädlarrätt beviljas, eller vid den tidpunkt då rättsinnehavaren fick vetskap om överträdelsen och om den person som har begått den (se, analogt, dom av den 2 mars 2017, Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, punkt 47).

28 Härav följer att artikel 96 i förordning nr 2100/94 inte kan tolkas så, att upphörandet av överträdelsen utgör den händelse som får preskriptionstiden för krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen att börja löpa.

29 En sådan tolkning, som CVVP har förespråkat i sitt skriftliga yttrande, skulle inte bara strida mot lydelsen i artikel 96, utan skulle, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 46 i sitt förslag till avgörande, innebära att ett villkor utöver dem som avses i punkt 26 ovan läggs till, vilket inte har föreskrivits av unionslagstiftaren.

30 Det anges vidare endast i artikel 96 i förordning nr 2100/94 att preskriptionstiden på tre år börjar löpa vid den tidpunkt då rättsinnehavaren fick vetskap om ”åtgärden” som sådan och den person som har begått den. Denna bestämmelse innehåller däremot inte någon annan precisering avseende ett eventuellt beaktande av omfattningen av den period under vilken överträdelser har begåtts i strid med innehavarens rättigheter eller av huruvida överträdelserna är fortlöpande. Det framgår endast av denna lydelse att denna ”åtgärd” är den åtgärd som kan bli föremål för ett krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordning nr 2100/94.

31 När gemenskapens växtförädlarrätt har beviljats utgör genomförandet utan tillstånd av de åtgärder som avses i artikel 13.2 i förordning 2100/94 vad beträffar den växtsort som omfattas av detta skydd ”otillåten användning” i den mening som avses i artikel 13.3 i förordningen. I enlighet med artikel 94.1 a i förordningen kan den person som, under dessa omständigheter, utför en av dessa åtgärder stämmas av rättsinnehavaren för att upphöra med överträdelsen eller betala rimlig ersättning, eller bådadera (se dom av den 19 december 2019, Club de Variedades Vegetales Protegidas, C-176/18, EU:C:2019:1131, punkt 41).

32 Vad vidare gäller perioden innan detta skydd har beviljats kan rättsinnehavaren, med stöd av artikel 95 i förordning nr 2100/94, kräva rimlig ersättning från personer som, under perioden från offentliggörandet av ansökan om gemenskapens växtförädlarrätt till beviljandet av denna, utfört en åtgärd som efter denna period skulle vara förbjuden till följd av detta skydd (dom av den 19 december 2019, Club de Variedades Vegetales Protegidas, C-176/18, EU:C:2019:1131, punkt 42).

33 Det framgår följaktligen av punkterna 24–32 ovan att preskriptionstiden på tre år som föreskrivs i artikel 96 i förordning nr 2100/94 för krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen, enligt lydelsen i denna bestämmelse, inte börjar löpa från den tidpunkt då de överträdelser som ligger till grund för kraven upphör, utan från den tidpunkt då innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt fick vetskap om överträdelserna och om den person som har begått dem, eftersom lydelsen varken innehåller någon hänvisning eller annan referens till överträdelsens varaktighet eller huruvida den är fortlöpande.

34 En sådan tolkning bekräftas för det andra av det sammanhang i vilket artikel 96 i förordning nr 2100/94 ingår.

35 Krav enligt artiklarna 94 och 95 i denna förordning avser nämligen bland annat de åtgärder som avses i artikel 13.2 i förordningen. Denna bestämmelse avser emellertid enskilda åtgärder, vilket innebär att den omständigheten att en åtgärd fortsätter under en längre tid inte är avgörande för fastställandet av den tidpunkt då den frist som föreskrivs i artikel 96 i förordningen börjar löpa.

36 För det tredje stöds tolkningen av denna bestämmelse, såsom den angetts i punkt 33 ovan, av det syfte som eftersträvas med förordning nr 2100/94 genom nämnda bestämmelse, i den mån det däri fastställs en preskriptionsregel.

37 Preskriptionstider fyller nämligen i allmänhet funktionen att säkerställa rättssäkerheten (dom av den 30 april 2020, Nelson Antunes da Cunha, C-627/18, EU:C:2020:321, punkt 44 och där angiven rättspraxis).

38 För att effektivt kunna uppfylla den funktionen ska preskriptionstider fastställas i förväg, och all ”analog” tillämpning av preskriptionstider måste vara tillräckligt förutsebar för den enskilde (dom av den 23 januari 2019, Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-387/17, EU:C:2019:51, punkt 71 och där angiven rättspraxis).

39 Om artikel 96 i förordning nr 2100/94 emellertid tolkades så, att den däri föreskrivna preskriptionstiden inte börjar löpa förrän den påtalade överträdelsen upphör skulle innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt, så länge överträdelsen fortsätter, kunna framföra krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen upp till tre år efter det att överträdelsen upphörde, och detta oberoende av vid vilken tidpunkt överträdelsen inleddes och om rättsinnehavaren fått vetskap om överträdelsen och om den person som har begått den.

40 En sådan tolkning skulle leda till en ständig osäkerhet för den person som har begått överträdelser, eftersom innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt – även om denne har tolererat överträdelserna i sådan utsträckning att det ger den person som begått dem intrycket att vederbörande handlat i god tro – med giltig verkan skulle kunna framföra ett krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordning nr 2100/94 för samtliga överträdelser, utan att ta hänsyn till vid vilken tidpunkt var och en av dessa överträdelser begicks.

41 Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 96 i förordning nr 2100/94 ska tolkas så, att preskriptionstiden på tre år som föreskrivs i denna bestämmelse för krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen – oberoende av den omständigheten att överträdelsen avseende en skyddad sort fortsätter och den tidpunkt då överträdelsen upphör – börjar löpa dels från den tidpunkt då gemenskapens växtförädlarrätt slutligen beviljades, dels från den tidpunkt då innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt fick vetskap om överträdelsen och om den person som har begått den.

Den andra och den tredje frågan

42 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra och den tredje frågan, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 96 i förordning nr 2100/94 ska tolkas så, att samtliga krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen, vilka avser flera överträdelser avseende en skyddad sort och vilka har framförts mer än tre år dels efter det att gemenskapens växtförädlarrätt slutgiltigt beviljades, dels efter det att rättsinnehavaren fick vetskap om överträdelserna och om den person som har begått dem, är preskriberade oberoende av den tidpunkt då var och en av de enskilda överträdelserna, vilka utgör en del av de ovannämnda överträdelserna, begicks, eller om endast krav avseende överträdelser som begåtts mer än tre år före det att talan väcktes är preskriberade.

43 Såsom framgår av punkt 35 ovan avser artikel 96 i förordning nr 2100/94 preskription av krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen avseende enskilda överträdelser.

44 Såsom det har erinrats om i punkterna 31 och 32 ovan är sådana överträdelser de åtgärder som avses i artikel 13.2 i förordningen och som skulle ha krävt tillstånd från innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt, det vill säga produktion eller reproduktion (förökning), behandling med avseende på förökning, erbjudande till försäljning, försäljning eller annan form av saluföring, export från Europeiska unionen, import till unionen och lagring i syfte att utföra var och en av dessa åtgärder avseende sortbeståndsdelar eller skördat material av den skyddade sorten.

45 Vid tillämpningen av artikel 96 i förordning nr 2100/94 ska således varje överträdelse som motsvarar någon av de åtgärder som räknas upp i artikel 13.2 i förordningen beaktas för sig, oberoende av om den upprepas, fortsätter under en längre tid eller om den har samband med flera överträdelser.

46 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 61 i sitt förslag till avgörande, talar den omständigheten att artikel 96 i förordning nr 2100/94 avser preskription i fråga om en ”åtgärd”, och inte preskription i fråga om ett handlande i form av ”flera åtgärder” för en individuell prövning av preskriptionen för var och en av de åtgärder som utgör en del av ”flera åtgärder”.

47 Härav följer att det är den tidpunkt då innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt fick vetskap om den enskilda överträdelsen och om den person som har begått den som är avgörande för att fastställa huruvida krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordning nr 2100/94 är preskriberade med hänsyn till den frist på tre år som föreskrivs i artikel 96 i förordningen.

48 Mot bakgrund av omständigheterna i målet vid den nationella domstolen ankommer det således på den hänskjutande domstolen att, för var och en av de överträdelser som Pardo anklagas för, avgöra huruvida CVVP fick vetskap om överträdelserna och om den person som har begått dem mer än tre år före det att CVVP väckte respektive skadeståndstalan, vilka, såsom framgår av beslutet om hänskjutande, väcktes i november 2011.

49 En motsatt tolkning av artikel 96 i förordning nr 2100/94, enligt vilken utgången av den frist på tre år som föreskrivs i denna bestämmelse medför att samtliga åtgärder som innebär intrång i innehavarens rättigheter preskriberas, såsom Pardo har gjort gällande i sitt skriftliga yttrande, skulle strida mot syftet med denna bestämmelse.

50 Det följer nämligen av en sådan tolkning att preskription av krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen, vilka avser en överträdelse som antingen anses utgöra inledandet av ett handlande eller som den åtgärd som gett upphov till flera överträdelser avseende en skyddad sort, även får till följd att krav avseende en annan senare överträdelse som kan tillskrivas detta handlande eller ha samband med dessa överträdelser preskriberas, oberoende av den tidpunkt då innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt fick vetskap om en sådan överträdelse och om den person som har begått den.

51 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 56 i sitt förslag till avgörande kan preskriptionsreglerna endast avse krav avseende överträdelser som har begåtts och inte sådana som kan komma att begås i framtiden.

52 Om krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordning nr 2100/94 skulle anses vara preskriberade på grund av att krav avseende den ”ursprungliga åtgärden” som ligger till grund för det påtalade handlandet är preskriberade, skulle dessutom innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt inte vara skyddad mot överträdelser som begås efter det att preskriptionstiden för den ursprungliga åtgärden har löpt ut.

53 En sådan tolkning av den preskriptionstid som föreskrivs i artikel 96 i förordningen skulle vara oförenlig med själva syftet med förordningen, vilket enligt dess artikel 1 är att införa gemenskapens växtförädlarrätt.

54 Mot denna bakgrund ska den andra och den tredje frågan besvaras enligt följande. Artikel 96 i förordning nr 2100/94 ska tolkas så, att endast krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen, vilka avser flera överträdelser avseende en skyddad sort och vilka har framförts mer än tre år dels efter det att gemenskapens växtförädlarrätt slutgiltigt beviljades, dels efter det att rättsinnehavaren fick vetskap om var och en av de enskilda överträdelserna, vilka utgör en del av de ovannämnda överträdelserna, och om den person som har begått dem, är preskriberade.

Rättegångskostnader

55 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

1) **Artikel 96 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt ska tolkas så, att preskriptionstiden på tre år som föreskrivs i denna bestämmelse för krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen – oberoende av den omständigheten att överträdelsen avseende en skyddad sort fortsätter och den tidpunkt då överträdelsen upphör – börjar löpa dels från den tidpunkt då gemenskapens växtförädlarrätt slutligen beviljades, dels från den tidpunkt då innehavaren av gemenskapens växtförädlarrätt fick vetskap om överträdelsen och om den person som har begått den.**

2) **Artikel 96 i förordning nr 2100/94 ska tolkas så, att endast krav enligt artiklarna 94 och 95 i förordningen, vilka avser flera överträdelser avseende en skyddad sort och vilka har framförts mer än tre år dels efter det att gemenskapens växtförädlarrätt slutgiltigt beviljades, dels efter det att rättsinnehavaren fick vetskap om var och en av de enskilda överträdelserna, vilka utgör en del av de ovannämnda överträdelserna, och om den person som har begått dem, är preskriberade.**

Underskrifter